

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm

Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu

Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 15

QUYỂN THỨ 362

HỘI THỨ NHẤT

Phẩm

HỎI NHIỀU CHẶNG HAI

Thứ 61 - 12

Phật nói: Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, tuy đối các pháp thường vui quyết lựa mà chẳng được sắc, cũng chẳng được thọ tướng hành thức. Chẳng được nhãn xúc, cũng chẳng được nhĩ tỷ thiết thân ý xúc. Chẳng được sắc xúc, cũng chẳng được thanh hương vị xúc pháp xúc.

Chẳng được nhãn giới, cũng chẳng được nhĩ tỷ thiết thân ý giới. Chẳng được sắc giới, cũng chẳng được thanh hương vị xúc pháp giới. Chẳng được nhãn thức giới, cũng chẳng được nhĩ tỷ thiết thân ý thức giới. Chẳng được nhãn xúc, cũng chẳng

được nhĩ tử thiệt thân ý xúc. Chẳng được nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ, cũng chẳng được nhĩ tử thiệt thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ.

Chẳng được địa giới, cũng chẳng được thủy hỏa phong không thức giới. Chẳng được vô minh; cũng chẳng được hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu than khổ ưu não. Chẳng được Bồ thí Ba-la-mật-đa; cũng chẳng được Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Chẳng được nội không; cũng chẳng được ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Chẳng được chơn như; cũng chẳng được pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới.

Chẳng được bốn niệm trụ; cũng chẳng được bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Chẳng được khổ thánh đế, cũng chẳng được tập diệt đạo thánh

đế. Chẳng được bốn tinh lục; cũng chẳng được bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Chẳng được không giải thoát môn; cũng chẳng được vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Chẳng được tám giải thoát; cũng chẳng được tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Chẳng được tam-ma-địa môn, cũng chẳng được đà-la-ni môn. Chẳng được năm nhãn, cũng chẳng được sáu thần thông.

Chẳng được Phật mười lực; cũng chẳng được bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Chẳng được pháp vô vong thất, cũng chẳng được tánh hằng trụ xả. Chẳng được nhất thiết trí; cũng chẳng được đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Chẳng được quả Dự lưu; cũng chẳng được quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán. Chẳng được Độc giác Bồ-đề. Chẳng được tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Chẳng được chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, nếu chẳng được sắc, cũng chẳng được thọ tướng hành thức. Nếu chẳng được nhãn xứ, cũng chẳng được nhĩ tỷ thiết thân ý xứ. Nếu chẳng được

sắc xú, cũng chẳng được thanh hương vị xú pháp xú.

Nếu chẳng được nhãn giới, cũng chẳng được nhĩ tử thiết thân ý giới. Nếu chẳng được sắc giới, cũng chẳng được thanh hương vị xú pháp giới. Nếu chẳng được nhãn thức giới, cũng chẳng được nhĩ tử thiết thân ý thức giới. Nếu chẳng được nhãn xúc, cũng chẳng được nhĩ tử thiết thân ý xúc. Nếu chẳng được nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ, cũng chẳng được nhĩ tử thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ.

Nếu chẳng được địa giới, cũng chẳng được thủy hỏa phong không thức giới. Nếu chẳng được vô minh; cũng chẳng được hành, thức, danh sắc, lục xú, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu than khổ ưu não. Nếu chẳng được Bồ thí Ba-la-mật-đa; cũng chẳng được Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tịch lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Nếu chẳng được nội không; cũng chẳng được ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, trống nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Nếu chẳng được chơn như; cũng

chẳng được pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng
tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh
tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới,
bất tư nghì giới.

Nếu chẳng được bốn niệm trụ; cũng chẳng
được bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm
lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Nếu
chẳng được khổ thánh đế, cũng chẳng được tập
diệt đạo thánh đế. Nếu chẳng được bốn tinh lục;
cũng chẳng được bốn vô lượng, bốn vô sắc định.
Nếu chẳng được không giải thoát môn; cũng chẳng
được vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Nếu
chẳng được tám giải thoát; cũng chẳng được tám
thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Nếu
chẳng được tam-ma-địa môn, cũng chẳng được đà-
la-ni môn. Nếu chẳng được năm nhãn, cũng chẳng
được sáu thần thông.

Nếu chẳng được Phật mười lực; cũng chẳng
được bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi,
đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Nếu
chẳng được pháp vô vọng thất, cũng chẳng được
tánh hằng trụ xả. Nếu chẳng được nhất thiết trí;
cũng chẳng được đạo tướng trí, nhất thiết tướng
trí.

Nếu chẳng được quả Dự lưu, cũng chẳng được
quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán. Nếu chẳng được

Độc giác Bồ-đề. Nếu chẳng được tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Nếu chẳng được chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thì làm sao năng viên mãn được Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Nếu chẳng năng viên mãn Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa làm sao năng vào được ngôi Bồ-tát Ma-ha-tát chánh tánh ly sanh? Nếu chẳng năng vào ngôi Bồ-tát Ma-ha-tát chánh tánh ly sanh làm sao năng nghiêm tịnh được cõi Phật? Nếu chẳng năng nghiêm tịnh cõi Phật làm sao năng thành thực được hữu tình? Nếu chẳng năng thành thực hữu tình làm sao năng được Nhất thiết trí trí? Nếu chẳng năng được Nhất thiết trí trí làm sao năng quay được xe Chánh pháp làm các Phật sự? Nếu chẳng năng quay xe Chánh pháp làm các Phật sự làm sao năng giải thoát cho vô lượng trăm ngàn trăm ức muôn ức các loại hữu tình khỏi sanh tử các khổ và khiến chúng được Niết-bàn thường vui?

Phật nói: Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì sắc nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì thọ tưởng hành thức nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì nhãn xứ nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng

vì nhĩ tử thiệt thân ý xứ nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì sắc xứ nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì thanh hương vị xúc pháp xứ nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì nhãn giới nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì nhĩ tử thiệt thân ý giới nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì sắc giới nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì thanh hương vị xúc pháp giới nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì nhãn thức giới nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì nhĩ tử thiệt thân ý thức giới nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì nhãn xúc nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì nhĩ tử thiệt thân ý xúc nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ nên tu hành Bát-

nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì nhĩ tử thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì địa giới nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì thủy hỏa phong không thức giới nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì vô minh nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa; cũng chẳng vì hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu than khổ ưu não nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì Bồ thí Ba-la-mật-đa nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa; cũng chẳng vì Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì nội không nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa; cũng chẳng vì ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh

không, vô tánh tự tánh không, nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì chơn như nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa; cũng chẳng vì pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì bốn niệm trụ nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa; cũng chẳng vì bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì khổ thánh đế nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì tập diệt đạo thánh đế nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì bốn tĩnh lự nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì bốn vô lượng, bốn vô sắc định nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì không giải thoát môn nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa; cũng chẳng vì vô tướng, vô nguyện giải thoát môn nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì tám giải thoát nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa; cũng chẳng vì tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì tam-ma-địa môn nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì đà-la-ni môn nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì năm nhãn nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì sáu thần thông nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì Phật mười lực nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa; cũng chẳng vì bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì pháp vô vong thất nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì tánh hằng trụ xả nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì nhất thiết trí nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa; cũng chẳng vì đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì quả Dự lưu nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng vì quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì Độc giác Bồ-đề nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng vì chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát vì việc gì nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa?

Phật nói: Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở vì, nên tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Sở dĩ vì sao? Thiện Hiện! Tất cả pháp vô sở vì, vô sở tác. Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng vô sở vì, vô sở tác. Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng vô sở vì, vô sở tác. Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô sở vì, vô sở tác. Như vậy, Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát nên đem vô sở vì, vô sở tác mà làm phương tiện tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Nếu tất cả pháp đều vô sở vì, vô sở tác, chẳng

nên an lập Tam thừa sai khác là Thanh văn thừa, hoặc Độc giác thừa, hoặc Vô thượng thừa?

Phật nói: Thiện Hiện! Chẳng phải pháp vô sở vì, vô sở tác an lập khá được; cần pháp hữu sở vì, hữu sở tác an lập khá được. Sở dĩ vì sao? Thiện Hiện! Có các ngu phu vô văn dị sanh chấp đắm sắc, cũng chấp đắm thọ tướng hành thức. Chấp đắm nhãn xứ, cũng chấp đắm nhĩ tử thiết thân ý xứ. Chấp đắm sắc xứ, cũng chấp đắm thanh hương vị xúc pháp xứ.

Chấp đắm nhãn giới, cũng chấp đắm nhĩ tử thiết thân ý giới. Chấp đắm sắc giới, cũng chấp đắm thanh hương vị xúc pháp giới. Chấp đắm nhãn thức giới, cũng chấp đắm nhĩ tử thiết thân ý thức giới. Chấp đắm nhãn xúc, cũng chấp đắm nhĩ tử thiết thân ý xúc. Chấp đắm nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ, cũng chấp đắm nhĩ tử thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ.

Chấp đắm địa giới, cũng chấp đắm thủy hỏa phong không thức giới. Chấp đắm vô minh; cũng chấp đắm hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu than khổ ưu não. Chấp đắm Bồ thí Ba-la-mật-đa; cũng chấp đắm Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Chấp đấm nội không; cũng chấp đấm ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Chấp đấm chơn như; cũng chấp đấm pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới.

Chấp đấm bốn niệm trụ; cũng chấp đấm bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Chấp đấm khổ thánh đế; cũng chấp đấm tập diệt đạo thánh đế. Chấp đấm bốn tinh lục; cũng chấp đấm bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Chấp đấm không giải thoát môn; cũng chấp đấm vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Chấp đấm tám giải thoát; cũng chấp đấm tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Chấp đấm tất cả tam-ma-địa môn, cũng chấp đấm tất cả đà-la-ni môn. Chấp đấm năm nhãn, cũng chấp đấm sáu thần thông.

Chấp đấm Phật mười lực; cũng chấp đấm bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Chấp đấm pháp

vô vong thất, cũng chấp đấm tánh hằng trụ xả. Chấp đấm nhất thiết trí; cũng chấp đấm đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Chấp đấm quả Dự lưu; cũng chấp đấm quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán. Chấp đấm Độc giác Bồ-đề. Chấp đấm tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Chấp đấm chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Các ngu phu vô văn dị sanh này bởi chấp đấm nhớ sắc được sắc, nhớ thọ tướng hành thức được thọ tướng hành thức. Nhớ nhãn xứ được nhãn xứ, nhớ nhĩ tỷ thiết thân ý xứ được nhĩ tỷ thiết thân ý xứ. Nhớ sắc xứ được sắc xứ, nhớ thanh hương vị xúc pháp xứ được thanh hương vị xúc pháp xứ.

Nhớ nhãn giới được nhãn giới, nhớ nhĩ tỷ thiết thân ý giới được nhĩ tỷ thiết thân ý giới. Nhớ sắc giới được sắc giới, nhớ thanh hương vị xúc pháp giới được thanh hương vị xúc pháp giới. Nhớ nhãn thức giới được nhãn thức giới, nhớ nhĩ tỷ thiết thân ý thức giới được nhĩ tỷ thiết thân ý thức giới. Nhớ nhãn xúc được nhãn xúc, nhớ nhĩ tỷ thiết thân ý xúc được nhĩ tỷ thiết thân ý xúc. Nhớ nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ được nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ, nhớ nhĩ tỷ thiết thân ý xúc

làm duyên sanh ra các thọ được nhĩ tử thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ.

Nhớ địa giới được địa giới, nhớ thủy hỏa phong không thức giới được thủy hỏa phong không thức giới. Nhớ vô minh được vô minh; nhớ hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sâu thán khổ ưu não được hành cho đến lão tử sâu thán khổ ưu não.

Nhớ Bồ thí Ba-la-mật-đa được Bồ thí Ba-la-mật-đa; nhớ Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa được Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Nhớ nội không được nội không; nhớ ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không được ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không.

Nhớ chơn như được chơn như; nhớ pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới được pháp

giới cho đến bất tư nghi giới. Nhớ khổ thánh đế được khổ thánh đế, nhớ tập diệt đạo thánh đế được tập diệt đạo thánh đế.

Nhớ bốn niệm trụ được bốn niệm trụ, nhớ bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi được bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi. Nhớ bốn tinh lự được bốn tinh lự; nhớ bốn vô lượng, bốn vô sắc định được bốn vô lượng, bốn vô sắc định.

Nhớ tám giải thoát được tám giải thoát; nhớ tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ được tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Nhớ tất cả tam-ma-địa môn được tất cả tam-ma-địa môn, nhớ tất cả đà-la-ni môn được tất cả đà-la-ni môn.

Nhớ không giải thoát môn được không giải thoát môn; nhớ vô tướng, vô nguyện giải thoát môn được vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Nhớ năm nhãn được năm nhãn, nhớ sáu thần thông được sáu thần thông.

Nhớ Phật mười lực được Phật mười lực; nhớ bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng được bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Nhớ pháp vô vong thất được pháp vô vong thất,

nhớ tánh hằng trụ xả được tánh hằng trụ xả. Nhớ nhất thiết trí được nhất thiết trí; nhớ đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí được đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Nhớ quả Dự lưu được quả Dự lưu; nhớ quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán được quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán. Nhớ Độc giác Bồ-đề được Độc giác Bồ-đề. Nhớ tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát được tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Nhớ chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Các ngu phu vô văn dị sanh này khởi nghĩ nhớ như vậy: Sắc thật khá được, thọ tướng hành thức cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Nhãn xứ thật khá được, nhĩ tỷ thiệt thân ý xứ cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Sắc xứ thật khá được, thanh hương vị xúc pháp xứ cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát

các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Nhãn giới thật khá được, nhĩ tử thiệt thân ý giới cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Sắc giới thật khá được, thanh hương vị xúc pháp giới cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Nhãn thức giới thật khá được, nhĩ tử thiệt thân ý thức giới cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Nhãn xúc thật khá được, nhĩ tử thiệt thân ý xúc cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thật khá được, nhĩ tử thiệt thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng thật khá được. Ta phải quyết định

chúng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Địa giới thật khá được, thủy hỏa phong không thức giới cũng thật khá được. Ta phải quyết định chúng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Vô minh thật khá được; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh lão tử sâu thán khổ ưu não cũng thật khá được. Ta phải quyết định chúng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Bồ thí Ba-la-mật-đa thật khá được; Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng thật khá được. Ta phải quyết định chúng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Nội không thật khá được; ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biên dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất

thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất rạo rường vui.

Chơn như thật khá được; pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất rạo rường vui.

Khổ thánh đế thật khá được, tập diệt đạo thánh đế cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất rạo rường vui.

Bốn niệm trụ thật khá được; bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất rạo rường vui.

Bốn tinh lự thật khá được; bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Tám giải thoát thật khá được; tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Tất cả tam-ma-địa môn thật khá được, tất cả đà-la-ni môn cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Không giải thoát môn thật khá được; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Năm nhãn thật khá được, sáu thần thông cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình

sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Phật mười lực thật khá được; bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Pháp vô vong thất thật khá được, tánh hằng trụ xả cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Nhất thiết trí thật khá được; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Quả Dự lưu thật khá được; quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán cũng thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui.

Độc giác Bồ-đề thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề,

thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thật khá được. Ta phải quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thật khá được. Ta phải quyết định chứng được chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui.

Thiện Hiện! Các ngu phu vô văn dị sanh này, bởi nhân duyên điên đảo khởi nghĩ như thế, thời là báng Phật. Vì có sao? Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm sắc hãy chẳng khá được, tìm thọ tưởng hành thức cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm nhãn xứ hãy chẳng khá được, tìm nhĩ tử thiệt thân ý xứ cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

**Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm sắc xứ
hãy chẳng khá được, tìm thanh hương vị xúc pháp
xứ cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ
được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các
hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn
rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.**

**Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm nhãn
giới hãy chẳng khá được, tìm nhĩ tỷ thiệt thân ý
giới cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định
sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các
hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn
rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.**

**Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm sắc giới
hãy chẳng khá được, tìm thanh hương vị xúc pháp
giới cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định
sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các
hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn
rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.**

**Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm nhãn
thức giới hãy chẳng khá được, tìm nhĩ tỷ thiệt thân
ý thức giới cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết
định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và
thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được
Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.**

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm nhãn xúc hãy chẳng khá được, tìm nhĩ tử thiệt thân ý xúc cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ hãy chẳng khá được, tìm nhĩ tử thiệt thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm địa giới hãy chẳng khá được, tìm thủy hỏa phong không thức giới cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm vô minh hãy chẳng khá được; tìm hành, thức, danh sắc, lục xú, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh lão tử sầu thán khổ ưu não cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm Bồ thí Ba-la-mật-đa hãy chẳng khá được; tìm Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm nội không hãy chẳng khá được; tìm ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biên dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm chơn như hãy chẳng khá được; tìm pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử

nhieu khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm bốn niệm trụ hãy chẳng khá được; tìm bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm khổ thánh đế hãy chẳng khá được, tìm tập diệt đạo thánh đế cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm bốn tinh lự hãy chẳng khá được; tìm bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rất ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm tám giải thoát hãy chẳng khá được; tìm tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng hãy chẳng khá

được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm tất cả tam ma-địa môn hãy chẳng khá được, tìm tất cả đà-la-ni môn cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm không giải thoát môn hãy chẳng khá được; tìm vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm năm nhãn hãy chẳng khá được, tìm sáu thần thông cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm Phật mười lực hãy chẳng khá được; tìm bốn vô sở úy,

bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm pháp vô vong thất hãy chẳng khá được, tìm tánh hằng trụ xả cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm nhất thiết trí hãy chẳng khá được; tìm đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm quả Dự lưu hãy chẳng khá được; tìm quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán cũng hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm Độc giác Bồ-đề hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Thiện Hiện! Phật dùng năm nhãn tìm chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hãy chẳng khá được. Nếu có quyết định sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui, không có lẽ ấy.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Nếu các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều dùng năm nhãn tìm sắc chẳng khá được, tìm thọ tướng hành thức cũng chẳng khá được. Tìm nhãn xứ chẳng khá được, tìm nhĩ tỷ thiết thân ý xứ cũng chẳng khá được. Tìm sắc xứ chẳng khá được, tìm thanh hương vị xúc pháp xứ cũng chẳng khá được.

Tìm nhãn giới chẳng khá được, tìm nhĩ tỷ thiết thân ý giới cũng chẳng khá được. Tìm sắc giới

chẳng khá được, tìm thanh hương vị xúc pháp giới cũng chẳng khá được. Tìm nhãn thức giới chẳng khá được, tìm nhĩ tử thiết thân ý thức giới cũng chẳng khá được. Tìm nhãn xúc chẳng khá được, tìm nhĩ tử thiết thân ý xúc cũng chẳng khá được. Tìm nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng khá được, tìm nhĩ tử thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng chẳng khá được.

Tìm địa giới chẳng khá được, tìm thủy hỏa phong không thức giới cũng chẳng khá được. Tìm vô minh chẳng khá được; tìm hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh lão tử sầu thán khổ ưu não cũng chẳng khá được. Tìm Bồ thí Ba-la-mật-đa chẳng khá được; tìm Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng chẳng khá được.

Tìm nội không chẳng khá được; tìm ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không cũng chẳng khá được.

Tìm chơn như chẳng khá được; tìm pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh,

bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới, cũng chẳng khá được. Tìm khổ thánh đế chẳng khá được, tìm tập diệt đạo thánh đế cũng chẳng khá được.

Tìm bốn niệm trụ chẳng khá được; tìm bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi cũng chẳng khá được. Tìm bốn tinh lự chẳng khá được, tìm bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng chẳng khá được.

Tìm không giải thoát môn chẳng khá được; tìm vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng chẳng khá được. Tìm tám giải thoát chẳng khá được; tìm tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng chẳng khá được. Tìm tam-ma-địa môn chẳng khá được, tìm đà-la-ni môn cũng chẳng khá được. Tìm năm nhãn chẳng khá được, tìm sáu thần thông cũng chẳng khá được.

Tìm Phật mười lực chẳng khá được; tìm bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng chẳng khá được. Tìm pháp vô vong thất chẳng khá được, tìm tánh hằng trụ xả cũng chẳng khá được. Tìm nhất thiết trí chẳng khá được; tìm đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng khá được.

Tìm quả Dự lưu chẳng khá được; tìm quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán cũng chẳng khá được. Tìm Độc giác Bồ-đề chẳng khá được. Tìm tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng khá được. Tìm chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng khá được.

Nên các loại hữu tình cũng chẳng khá được, thời quyết định không có chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và thoát các hữu tình sanh tử nhiều khổ, khiến được Niết-bàn rốt ráo thường vui. Thì vì sao Thế Tôn chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề an lập ba nhóm hữu tình sai khác là nhóm chánh tánh định, nhóm tà tánh định và nhóm bất định? Phật nói: Thiện Hiện! Ta dùng năm nhãn như thật quan sát, quyết định không có ngã năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, an lập ba nhóm hữu tình sai khác là nhóm chánh tánh định, nhóm tà tánh định và nhóm bất định. Nhưng các hữu tình ngu si điên đảo với phi thật pháp khởi tưởng thật pháp; với phi thật hữu tình khởi tưởng thật hữu tình. Ta vì khiến trừ chấp hư vọng kia y thuyết thế tục chẳng y thắng nghĩa.

--- o0o ---